

II.
C.10110.
c/2

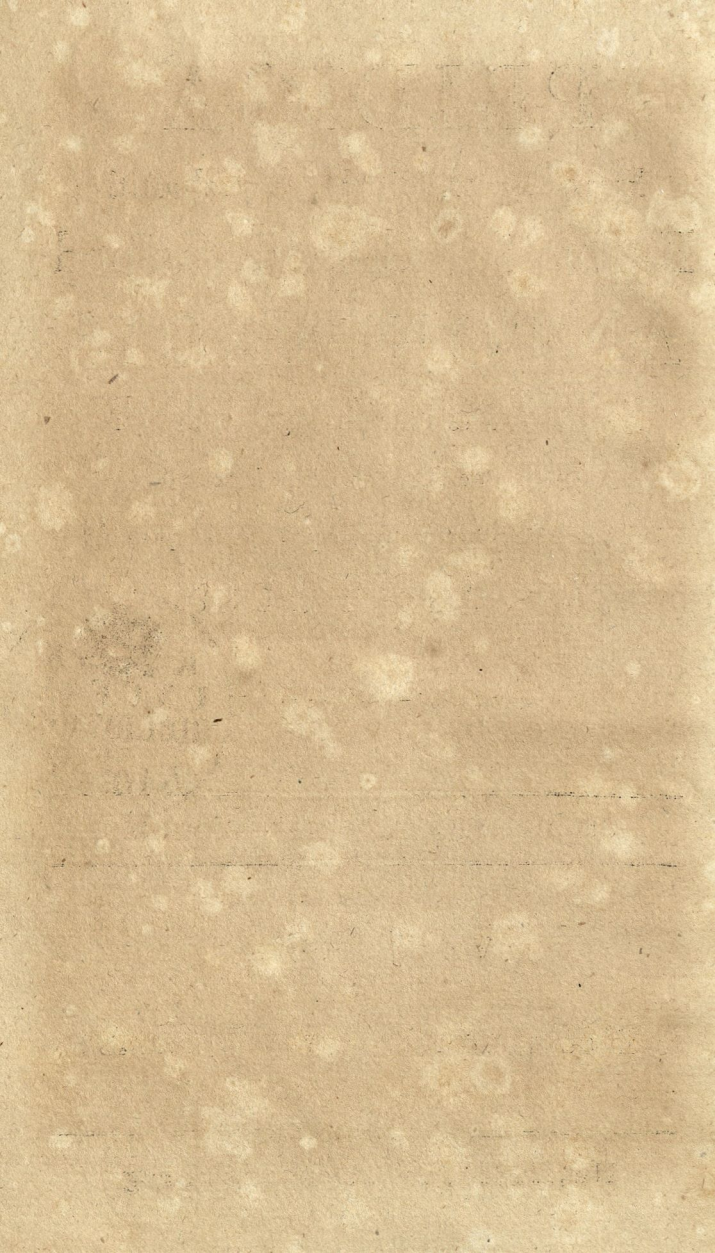
8 bti

10,110 II C. c. e. Q.

8 b

PRIDIGA

ktero fo milostlivi, prezhaftiti
Firsht in Gospod Gospod

ANTON ALOIS

Ljublanški škof

imeli per S. Jakopu v'Ljublani

30. maliga travna 1826 per prvi prozefji

svetiga léta.

Js nemškiga preštavljená.

Velja 6 kr.

K'dóbrimu reveshov v'Ljublani.

Natísníl Joshef Sassenberg.

Opominjamo vas, de boshje gnade ne pridama ne prejmete; sakaj rekel je: ob prijetnim zhasu sim te vslisal, in na dan svelizhanja sim ti pomagal. Lej, sdaj je prijetni zhas, sdaj so dnevi svelizhanja!

II. Kor. VI. 1. 2.

Tako je govoril sveti apostel Pavl pervim kristjanam od sploshne gnade njih spreobernenja, in danš jest s'ravno temi besedami vas, ljubesnivi moji! opominjam, de bi te posebne gnade, ktero sdaj zerkuv s'osnanenjam svetiga léta vsm vernim ponuja, tudi ne pridama ne prejeli, ampak de bi si jo v svoj prid obernili.

Nash sveti ozhe, Rimski Papesh Leo XII. so she v lanskó leto sa sveto léto zeliga katolshkiga kershanstva naredili, pa vender le tako, de tisti, ki je hotel osnanjeniga popolnoma odpustika svetiga léta deleshen biti, je mogel sam v Rim priti, in tam vse spolniti, kar je bilo k'sadoblenju tega odpustika sapovedaniga.

Ker se pa le malo kristjanov, posebno is daljnih krajov, samore na tako dolgo pot podati; in ker zerkuv, kakor dobra mati, sa vse svoje otroke enako skerbi: so nash sveti ozhe Leo XII., ta zhasitlivi, velki poglavar nashe svete zerkve, sklenili, to sveto léto, ktero je bilo vlani v Rimu obhajano, letaf (1826) na

vse deshele in kraje kershanstva tako rasširiti in osnaniti, de odpuštika svetiga léta, ki je bil vlani le v Rimu sadobiti, letal povsot vsi tišči pravoverni kristjani samorejo deleshni biti, kateri bodo v šestih od škofov v to odloženih meszih vse sturili, kar je k' sadoblenju odpuštika svetiga léta sapovedaniga.

To sveto léto, katero bo v Ljublanski škofiji od danš škosi zelih šest meszov terpelo, smo danš prasnovati perzheli s' to velko in vidno prozefjo, per kateri vi mene spremlujete, de danš vsi skupej s. Duha sa vredno prasnovanje tega svetiga zhasa na pomozh poklizhemo. Kader pa teh šest meszov pretezhe, bomo s' boshjo pomozhjo spet s' velko prozefjo ta svet zhas konzhalil, in spet vsi skupej Boga sa vse gnade sahvalili, jih ki nam bo is svojiga neskonzhniga vsmilenja v tem svetim zhasu dodelil.

Sveto léto se tako po redkim prasnuje, in to prasnovanje je tako imenitno, de nisim mogel sterpeti, de bi vam danš sam ne govoril: sato vam hozhem danš ob kratkim katolski nauk od odpuštkov dati, bol na tanko pa to rasloshiti, kar vam je v teh šestih meszih sturiti, de bote odpuštika svetiga léta deleshni, kteriga zerkuv všim ponuja.

Svesto me poslušajte.

Zhe gresnik, s' gnado f. Duha rasvetljen, svoje pregrehe v' shivo sposna; zhe ga is ljubeshni do Boga v' serze pezhe, de jih je sturil; zhe se jih s' sgrevanim serzam pred duhovnam obtoshi in spove: to mu po nauku katolske zerkve skosi masnikovo odveso grehi, to je, dolg in s' njim saflushene vezhne shtrafinge odpushene; ali gresniku savoljo tega she ni vsa shtrafinga odvseta, sakaj prelomleni sapovdi, pravizi boshji more biti sadosi sturjeno; kriviza, ki se je boshjimu velizhastvu s' nepokorshino sturila, more biti popravljen in pokorjena s' zhasnimi shtrafingami, ktere ali Bog sam gresniku s' njim she spravlenimu poshle, ali pa mu jih zerkuv, ali on sam sebi naloshi, in ktere gresnik na tem ali na unim svetu preterpeti more; na tem svetu s' poterpeslivim prenesenjam krishov in nadlog, ktere ga kakor nasledki in shtrafinge greha sadenejo, in s' svestim opravljanjam spokornih del, ktere si je, de bi s' njimi Bogu sadosi sturil, ali sam naloshil, ali pa mu jih je zerkuv naloshila; na unim svetu pa s' terplenjam v' vizah.

De poshila Bog sam take spokorne shtrafinge zhloveku, kterimu je she odpushenje grehov in vezhnih shtrafing dodelil, tega nas sveto pismo uzhi.

Ko so nashi prvi starihi v' paradishu svojo sturjeno nepokorshino sposnali in obshalovali, jim je Bog persanesil, dolg in vezhno shtrafingo odpushil, in jim ves vsmiljen v' troshtapelnosti oblubi Svelizharja, ki bo greh sbrisal, pokasal; zhasnih shtrafing pa jim Bog ni odpushil,

bili so sa vselej is paradisha isgnani, v' potu svojiga obrasa so si mogli svoj kruh perdoblovati, s' krishi in teshavami se vedno vojskovati in na sadnje jih je smert zhakala s' vsm kar ima strashniga nad seboj.

Israelzi so v' pushavi malike molili, posneji nad Bogam svojim Gospodam mermrali; obojno jim je Bog odpustil, le zhasne shtrafinge ne, ker je rekel: IV. *buk. Mos. XIV, 23.* Noben den tistih, ki so mene opravljali, ne bo vidil semlje, ktero sim njih ozhetam obljudil. Mosef sam, je szer odpuštenje svojiga premaliga saupanja sadobil, vender pa je le mogel pred vmreti, in Kanaan je le od delezih vidil. IV. *buk. Mos. XXVII, 12. 14.*

Sgrevanimu kralju Davidu, ki je s' sheno svojiga svestiga slushabnika greshil in ga potem she rekel ubiti, je Bog odpustil; pa lih takrat, ko mu je odpustil, mu je tudi po preroku Natanu smert njegoviga ljubiga sina kakor zhasno shtrafingo teh pregreh napovedal, II. *buk. Kral. XII, 12. 14.* in ta s' Bogam she spravlen kralj je mogel doshiveti ne le samo smerti svojiga otroka, ampak tudi she druge nadloge, punt svojiga drugiga sina XV, 10. in kugo med svojim ludstvam. XXIV, 15.

Velki apostel Pavl, ki je zerkuv boshjo grosovito preganjal, je bil she rasvetljen in spreobernjen, ko je Bog od njega govoril: Pokasal mu bom, kolko ima sa moje ime terpeti. *Apost. dj. IX, 16.*

Od te refnize, de greshnik zhasni shtrafinge ne odide, so bili vsi pravi spokorniki stariga in

noviga testamenta tako preprizhani, de so si is vse mozhi persadevali sa zhasne shtrafinge, ki she po odpushtenim grehu ostanejo, sadosi sturiti in greh savoljo tega nad seboj pokoriti.

Kdo ne misli tukej na Mosefa in Davida? Kdo se ne spomni na s. Pavla, ki nikol ni nehal svojiga shivota pod jarm terplenja devati? I. *Kor.* IX, 27. Kdo ne misli na apostelne, ki so bres prenehjanja pokoro osnaneli in nam vezhkrat sa gotovo povedali, de, zhe hozhemo s' Kristusam zhasht dosezhi, moremo tudi s' njim terpeti? *Rim.* VIII, 17. sa kaj drusiga, kakor sa svoje grehe, kateri so bili urshoh tudi njegoviga terplenja? Ino ali ne zhuti sleherni kristjan, defravno je skosi s. kerst stan nedolshnosti sadobil, she smirej shtrafinge poverbaniga greha v' svojim shivotu? kako samore tedej le samo misliti, de bi sa svoje lastne grehe bres vse zhasne shtrafinge bil?

Torej je tudi katolska zerkuv vselej v' sakramentu s. pokore ali pred ali po s. odvesi greschnikam permerjene spokorne dela nakladala.

V' sazhetku kersthanstva je zerkuv grosno ojsre, tudi ozhitne spokorne dela posebno ozhitnim greschnikam nakladala, in je s' velikimi gresniki kakor s' od drevesa zerkve odsekanimi vejami ravnala, katerim ni perpushtila k' ozhitni boshji slushbi priti, in she potem, zhe so bili szhasama spet v' gmajno zerkve vseti, so sfer per ozhitnim nauku bili, k' s. obhajilu pa niso smeli perstopiti. Le po dolgi in ojsri skushni, ktera je bila v' zhasih kej krajshi, v' zhasih pa po pet, po deset, tudi po vezh let dolga, jim je bilo she le perpushteno

per zeli boshji flushbi biti, tedej tudi k'f. obhajilu perstopiti.

De Bog she zhasne shtrafinge gresniku, ki se je s' njim she spravil, poshila, in de zerkuv zlo s' sgrevanim gresnikom po tako sveti ojsstrofi ravna, je potrebno in modro: ker lih te zhasne shtrafinge perpomorejo, de se gresnik stanovitno poboljsa, in de spet v' greh tako lahko ne pade; one osleplenimu gresniku ozhi odpro, de gnu-sobo greha sposna, de ljubesen do greha v' sebi mori in s' zhasnim ponishanjem samiga sebe pohujshanje smanjskuje, kteriga je dajal.

Kakor pa je Jesus, ko je she na semlji bil, vezhkrat gresnikom grehe s' zhasnim shtrafingami vred odpustil, kakor od boshjiga shlaka vdarjenimu moshu, *Mat. IX, 2.* ki so ga v' posteli k' njemu pernesli; spokornizi, *Luc. VII, 48* ki je pred Jesusam klezhala in njegove noge s' dragim masilam masala; preshefnizi, *Jan. VIII, 11*, ki so jo hotli s' kamnjam posuti: ravno tako je on tudi zerkvi dal oblast ne le samo dolga greha in vezhnih shtrafing, ampak tudi zhasne shtrafinge odpusthati, teshke spokorne dela, ki so bile gresniku, de se s' Bogam spravi, ali she naloshene, ali pa be seŕmu bile she naloshiti mogle, polajshati in vse odverniti, kar bi mu vtegnilo nebeshke vrata sapreti. *Jan. XVII, 18. 22. XX, 21. 23. Mat. XVI, 19. XVIII, 18.*

Zhe je tedej zerkuv vidila, de gresnik zhasne njemu naloshene shtrafinge v' svoj prid obrazha, de nad svojimi grehi serzhno shaluje in se v' resnizi boljsha; ali zhe je vidila, de je prevelika shalost gresnikovo dusho opadla: je

takimu gresniku na poti pokore na pomozh prishla in je po oblasti, ki jo je od Jesusa Kristusa sado-bila, njemu odpustila nekej zhasnih shtrafing, ki so mu bile naloshene, ali pa ki je saflushil, de bi se mu bile naloshile, to se pravi, zerkuv mu je dodelila o d p u s t i k, ker je upati samogla, de bo tudi vsmiljeni Bog gresniku odpustil savoljo njegove pokore in savoljo proshnje ino molitve zeze zerkve. Tako je zerkuv delala po oblasti, ki jo je od Jesusa Kristusa prejela, in po isgledu f. apostelna Pavla, ki je Korinshkiga preshestnika od zerkve odlozhil, potem mu pa savoljo njegove velike shalosti in britkosti na proshnje vse Korinshke zerkve persanesil in odpustik dodelil, de se ni, kakor govori apostel, v'preveliko shalost pogresnil. II. Kor. II, 7.

Zhe je bila zerkuv posneji persiljena savoljo smirej vezhi mehkote in mlazhnosti vernih od te perve ojstrosti, posebno od ozhitnih zerkvenih shtrafing, odstopiti, vender ni nikdar jenjala perviga duha ojstrosti pokore od gresnikov terjati, in per vsi svoji milosti nikol drugazhi odvese ne dodeli, kakor de gresniku ali teshji ali loshji dela sadosisturjenja naloshi in ga saveshe, greh she sam nad seboj pokoriti. Torej je tudi Tridentinsko sberalshe rasfodilo, Sess. IV. c. III. de je sadosisturjenje en lastno potreben del sakramenta f. pokore.

To, kar zerkuv od sazhetka kershanstva do sdajniga dneva smirej dela, naf uzhi, de so kristjani smirej in povsot verovali, de, zhe se nam tudi greh s'vezhno shtrafingo vred odpusti, moremo vender she vselej sa svoje grehe zhasne spokorne dela dostati. Ino ne govori mar nash

Svelizhar sam, ki naš sa seboj vabi: Kdor hožhe k' meni priti, nej svoj krish na ramo sadene? *Mat. XVI, 24.* Kaj je to drusiga, kakor de moremo sa svoje grehe zhašne štrafinge terpeti, kakor je tudi on hotel sa naše grehe biti štrafan.

Snano vam je, de naše šhe tako velike spokorne dela, ki nam jih zerkuv savoljo naših grehov naklada, ali ki si jih sami naloshimo, le škosi Jesusa Kristusa vrednost imajo, ker mi kakor sami is sebe ne moremo nizeh dobriga sturiti, *Jan. XV, 5.* tedaj tudi vredniga sadu pokore nizeh drugazhi obroditi, in od svojiga majhniga persadevanja dobriga plazhila nizeh drugazhi upati ne moremo, kakor le zhe se s' tistim šklenemo, ki se je sam sebe v' ofer neskonzhniga saflushe-nja sa naše grehe svojimu nebeshkimu Ozhetu dal.

Kakor pa zerkuv ne jenja perviga duha ojštrošti pokore od greshnika terjati, ravno tako je ona šhe sdaj kakor nekđaj perpravljena spokornimu gresniku pomagati, in njegovi slabosti na pomozh priti, in to ona sturi, ko spokornimu gresniku odpustik dodeli. S' tem mu savoljo neskonzhne vrednosti neismerniga sadostiturjenja Jesusa Kristusa I. *Jan. II, 2.* ne le samo zerkvene, ampak sploh zhašne štrafinge, ktere je šhe boshji pravizi savoljo svojih grehov dolshan, in ktere bi spokorni gresnik, de bi se s' boshjo pravizo popolnoma spravil, ali na tem ali na unim svetu šhe terpeti mogel, ali popolnoma vse, ali le nekoliko odpusti; in tako is neskonzhniga saflushenja Jesusa Kristusa tolko nadomešti, kolikor spokorni gresnik šhe sadosti ni sturil; bres de bi ga zerkuv s' odpustikam od

dolshnosti sadoštisturjenja odvesala, sakaj to dolshnost mu zerkuv s'odpuštikam fzer polajšha, spregledati pa mu je ne more, ker sadoštisturjenje je en lašno potreben del sakramenta f. pokore.

Pa tudi saflushenje svete Divize Marije in vseh ljubih svetnikov se lozhiti ne more od neskonzniga saflushenja Jesufa Kristufa, is kteriga isvira in vrednost ima; in ravno savoljo gmajne, v' kteri smo s' svetniki, in savoljo njih ljubeshni do naš, terdno verjemo, de tudi njih saflushenje sklenjeno s'neskonznim saflushenjam našiga Svelizharja, nam pomaga, in nam k' nuzu pride, ker ga zerkuv sa odpušhenje zhašnih shtrašing, ki smo jih savoljo svojih grehov vredni, Bogu nebeshkimu Ozhetu daruje.

Kader zerkuv greshniku savoljo njegove velike grevinge, savoljo njegoviga resnizhniga persadevanja Bogu sa svoje grehe sadošti sturiti, in savoljo njegoviga saref poboljšhaniga shivlenja, s' kterim kashe, de v' resnizi Boga ljubi, vse zhašne shtrašinge odpušti, ktere bi na tem ali na unim svetu mogel terpeti, kader mu tako popolnoma gnado in spravo s' Bogam savoljo saflushenja Jesufa Kristufa dodeli: takrat pravimo, de greshnik popolnoma odpuštik sadobi, in takimu niso le vse zhašne shtrašinge odpušhenc, ktere je sa svoje grehe na tem svetu terpeti saflushil, ampak njemu se je tudi potem terplenja v' vizah lih tako malo, kakor sgrevanimu rasbojniku na krishu bati, kterimu je Jesus savoljo njegove vere, njegoviga saupanja in poterpeshliviga terplenja s' trofhta polnimi beseda-

mi saterdil: She danf bosf s' menoſ v' paradishu. *Luk. XVIII, 43.*

Vſe to je tudi od Tridentinſkiga ſberalſha ozhitno poterjeno, ker je raſfodilo, *Sess. XXV*, de je zerkvi Jeſuf Kriſtuſ dal oblaſt odpuſtike deliti, in de nej to ſa kerſhanſko ljudſtvo tako dobro, od vezhih zerkvenih ſberalſh ozhitno poterjeno delenje odpuſtikov v' zerkvi oſtane.

Povejte mi tedej, ljubesnivi moſi! zhe ni ſpokorjenimu greſhniku po ſadoblenim odpuſtiku veliko loſhej per ſerzu, zhe ni njegova duſha ſ' nebeſhkim troſhtam in ſladkim upanjam napolnjena? Ino ako ga lih beſede zerkve, de ſo mu ſ' odpuſtikam vſe zhaſne ſhtraſinge greha, ki ſo ga ſhe zhakale, per Bogu odpuſhene, od tiſtih ſhaloſtnih naſtopkov ne reſnijo, ktere ſhe ſavoljo Adamoviga greha v' ſebi zhutimo, in ktere ſi zhlovek ſ' ſkokrat ſam ſ' laſtnim graham naredi; vender ravno ſavoljo teh beſedi zerkve in ſavoljo ſadobljeniga odpuſtika ti ſhaloſtni naſtopki jenjajo ſa naſ ſhtraſinge biti, in ſe, zhe jih v' duhu pokore preneſemo, zlo v' dobre, ſaſluſhenja vredne dela ſpreobernejo, ſavoljo kterih naſ v' nebeſih neſtrohliva krona zhaka.

Sodite iſ tega ſami, zhe niſo odpuſtiki katolſhke zerkve velik in dobrotliv dar? Reſ je, de ſ' odpuſtikam niſo ne grehi, ne vezhne ſhtraſinge odpuſhene; zerkuv greſhnika ſato nar pred k' ſakramentu ſ. pokore poſhle, in kader tamkej odpuſhenje grehov in vezhniſh ſhtraſing ſadobi, potlej ga ona popolnoma opravizhi, ker mu tudi zhaſne ſhtraſinge odpuſti, odpuſtik dodeli in tako mirniga in pokojniga ſturi; ſakaj deſravno ſi ſpo-

korni greslnik po svoji mozhi persadeva, številu in velikosti svojih grehov permerjeno pokoro sturiti, ga vender le smirej skerbi, de bi to, kar sturi, premalo in tolko ne bilo, kolikor je on boshji pravizi dolshan.

Tak popolnoma odpustik ponuja tedej letaf zerkuv skosi svojiga zhaštitliva poglavarja, Rimfka Papesha všimu katolfskimu kerfhanstvu in fzer tako, de ga v Ljublanski škofiji od danf skosi zelih sheft mezov flehern kristjan sadobi, de le vse, kar je h' temu sapovedaniga, sturi. Tak sploh všim ponujen, s' posebnim prasnovanjam sklenjen popolnoma odpustik, se imenuje odpustik svetiga léta; zhaš pa, v' kterim se ta odpustik sadobi, se imenuje sveto léto.

De bi pa ne mislili, de naš zerkuv v'teh sheftih mezih svetiga léta od dolshnosti odveshe, Bogu sa svoje grehe sadošti sturiti, in de bi se v shivo perprizhali, de zerkuv hozhe le tištim odpustik dodeliti, kteri sposnajo, de je zhlovek dolshan, kolikor je v' njegovi mozhi, boshji pravizi sadošti sturiti: vam hozhem tedej she povedati, kaj nam sveti ozhe, Rimfki Papesch sturiti sapovejo, de bomo deleshni popolnoma odpustika, kteriga zerkuv v' letafshnim svetim létu všim prayovernim ponuja.

* * *

Sveti ozhe Rimfki Papesch nam v' svojim všimu katolfskimu kerfhanstvu danim písmu povejo, de je treba tištimu, kteri hozhe odpustik svetiga léta sadobiti, se v' svetim létu:

I. svojih grehov s' sgrevanim ferzam spovedati, po sadobljeni odvesi sakrament svetiga Reshniga Telefa vredno prejeti, in

II. fhtiri od fhkosa v to odlozhene zerkve 15 dni, vsako faj enkrat na dan obiskati, in v nji sapovedane molitve s' andohtjo opraviti.

Pervo tedej, kar je k' sadoblenju odpuštika svetiga léta potreba, je, de se sakrament s. pokore vredno prejme. Odpuštik svetiga léta, to je, popolnoma odpufhenje vsih zhafnih fhtrafing samore zhlovek fhe le potem sadobiti, kader so mu she grehi in vezhne fhtrafinge odpufhene; ker se pa to le v sakramentu s. pokore sgoti, se tedej more pred sadoblenjam odpuštika svetiga léta prava, popolnoma, odkritoferzhna in ponishna spoved sturiti. Tako spoved sturiti pa ni drugazhi mogozhe, kakor de zhlovek nar poprej sam sebe dobro sprafha.

Torej perzhnite, ljubesnivi moji! to sveto léto s' tem, de sami sebe prav dobro in na tanko sprafhate; pojdite sami v se, in profite Boga, de vam rasodene, kar je skritiga v vafhim ferzu, in de vam s' svojo gnado pomaga vafhe grehe prav sposnati. Preifhite s' pershgano lampo vse kota po Jerusalemu, to se pravi, pojdite s' luzhjo vere v' globozhino svojiga ferza in vse preifhite, karkol bi v' njem boshjim sapovdim na sproti biti vtegnilo.

Kervaf pa opominjam, de sami sebe, svojo vest, na tanko sprafhate, ne mislim le tistih velikih pregreh, nad kterimi fhe tolovajska vest ostermi, in ktere se zhloveku, ki vest sprafhuje, same od sebe oglašijo; tudi ne mislim le samo tistih, ki

ste jih sturili s' opufhanjam dobriga; tudi ne govorim famo od pregreh vafhiga ftanu, ki se od dne do dne naberajo, in ki so urshoh, de je tolkajndufh savoljo njih pogubljenih; tudi ne govorim famo od pregreh, ki jih sturite is navade, ker teh se zhlovek lahko fpomni, sato ko jih pogosto ponovi: ampak tukej tudi od tistih majhnih grehov govorim, ktere se zhujezhnosti greshnika tako kmalo smaknejo, na ktere se vezhi del veliko ne misli, ktere pa vender na sadnje zhloveka she hudobnisthiga sture.

Skerbite, tudi te majhne madeshe svoje vesti rasodeti, in potem, ko jo bote na tanko fprafhali, fpremishlujte shalofstn ftan svoje dufhe; in kader se vam bodo odperle ozhi, de bote sagledali bresno, proti kterimu savoljo svojih pregreh na ravnost grefte, takrat profite in profite Boga, ki vam je dal, de ste svoje grehe fposnali, de vam she pravo grevingo v' vafhe ferza vlije, de bote samogli svoje grehe sadofti objokati, sa-nje sadofti veliko pokoro sturiti in se jih v' prihodno fkerbno varovati.

S' tako grevingo in terdnim naprejevsetjam svoje shivljenje poboljshati, k' fpovednizi perstopite. Sposnajte tamkej pred boshjim namestnikom s' odkritoserzhnim, shalofstnim in sgrevanim ferzam vse svoje grehe; rasodenite tamkej vse, kar ste boshji pravizi in njegovi svetosti krivize sturili. Perstopite k' fpovednizi s' potertim duham in s' gorezhimi sheljami rasshaljenimu Bogu in Gospodu v' tem shivljenji po svoji mozhi sadofti sturiti.

Zhe ste lih filno s' pregrehami oblosheni, ali zhe so med vami tudi takshini, kteri so se she

vezh zhasa spovednize ogibali, o saj sdej zhasa svojiga svelizhanja ne saversite in se s'saupanjem k'spovednikam podejte! Oni vas bodo prijasno sprejeli, bodo olje v' vasho ranjeno dušho vlili, vam na kvishko pomagali, in vas, zhe bodo serzhno grevingo v' vas sagledali, spet s' Bogam spravili. Oni imajo v' tem zhasu svetiga léta vezhi mozh, in vas samorejo v' teh s'hestih mesizh tudi od takih grehov odvesati, od kterih s'zer le Rimski Papesh ali shkofji odvesati samorejo. Rasodenite jim tedej vse, karkol vas na vésti teshi; poishite si pa take spovednike, v' ktere saupanje imate, de, ko sa vashe svelizhanje skerbe, vas ne bodo samo poslušali, ampak odkrito serzhno in polni ljubeshni kakor vashi pravi prijatli vam tudi pot pokasali, po kteri hoditi morete, de bote vezhno svelizhani.

Ko bote s' odveso prejeli, skerbite potem, de bote molitve in druge od spovednikov vam naloshene spokorne dela kmalo ino svesto opravili. Sturite pa to v' ponishnosti in v' terdnim saupanju, de vam bo Bog s' svojo gnado pomagal delo vashiga spreobernenja do-delati. Nikar pa tudi tistiga ne posabite, kar vam je spovednik she s'zer povedal, pred kom vas je varoval, h'komu opominjal in kaj vam sturiti v'kasal, ker tudi to vam je na tanko spolniti potreba.

Terd boj bote sami s' sabo imeli, sape-livzu slovo dati, kakor vam je spovednik sa-povedal; pa sej se sa zhednost bojujete, bodite tedej stanovitni.

Veliko premagovanja vam bo potreba, blishno priloshnost greha sapustiti, pa nizh nej vam ne bo preteshko, kar vas ponovljanja greha obvaruje. Teshko vas bo stalo, jesik v' bersdah dershati, posebno zhe je bil pred vaje se nad blishnim brufiti, mu zhasht in dobro ime bres pomislika jemati; ali ta, komur je resniza se poboljshti, tudi svoj jesik vkroti. Tistimu, ki je svojiga blishniga poshkodoval, bo marsikej na misel prishlo, de bi sturjene shkode ne popravil, defravno mu jo popraviti spovednik in lastna vest velevala; ali stran s' vsimi svijazhami, kjer gre sa pravizo in spolnenje dolshnost, sakaj, kaj pomaga zhloveku, zhe zel svet perdobi, na svoji dushi pa shkodo terpi.

Mat. XVI, 26.

Torej fkerbite sploh vse prav spolniti, kar vam bo vash spovednik perporozhil ali naloshil; posebno pa fkerbite, de se bote v' tem svetim letu navadli po gostim moliti, dobre in svete bukve brati, ali njih branje poslushati, delavni, tresni in smafni tudi v' perpushtenim veselji biti, brumno in bogabojezhe shiveti, ozhitno boshjo flushbo svesto opravljati, boshjo besedo s' andohtjo poslushati. To sturiti, se vam bo vezhkrat truditi in premagati treba, pa nikar ne odjenjajte tega dokonzhati, kar ste perzheli; sej ste spovedniku, ali veliko bolj Jesusu Kristusu obljubili svoje shivljenje poboljshti, nikar tedej sturjene obljube ne prelomite in ne omagajte v' nar' imenitnishim opravilu, savoljo kteriga vas zhaka obilno plazhilo.

Sej sim vam she povedal, de zerkuv kratko nikar nozhe s' dodelenjam odpuštika nashiga ajfra pokore kej oslabiti, s' kterim si persadevamo se s' boshjo skosi nashe grehe rasshaljeno pravizo spet spraviti; ampak ona hozhe veliko bolj temu ajfru pokore na pomozh priti, in ker v' svetim létu popolnoma odpuštik všimu katolshki-mu keršhanstvu ponuja, hozhe ta ajfer pokore povlot obuditi, vse keršhanstvu spodbosti, pokoro sa nashe grehe delati, in v' edinosti duha svete in ponishne prošne k' Bogu pošhilati. Ona hozhe, de se sdajne pregrehe, ki so imenu kristjana k' špotu, kriviza in golfija, loternija ali nezhistost, jesá, sovrašstvo, nezhimurnost in napuh, te ajdovške hudobiye, satarejo s' drushenim persadevanjam in nasprotnimi lepimi isgledmi vernih. Ino satreti jih moremo, zhe hozhemo, de nam bodo grehi in shtrafinge odpušhene. Satreti jih pa ne moremo drugazhi, kakor s' spovedjo ino s' pokoro, in le tištim, kteri so se v' sakramentu s. pokore svojih grehov ozhistili, in so tam odpušhenje dolga in vezhnih shtrafing dosegli, zerkuv odpuštik dodeli, de na poti pobolshanja ne opešhajo.

Lejte, to je pred všim drugim narpervo potrebno k' sadoblenju popolnoma odpuštika svetiga léta. Ko se odpuštik svetiga léta osnani, se tedej ne sme misliti, de pokoro delati je sdaj nepotrebno; ravno savoljo osnanjeniga odpuštika si morejo vsi verni, de bodo odpuštika deleshni, persadevati bres odlashanja pravo in popolnoma pokoro šturiti. To je duh zerkve,

litera uzhi, de se skos splošne molitve in skos dobro persadevanje vseh kristjanov, savolo svese vernih in gmajne svetnikov gnada f. Duha tudi zhes ufaki ud kershanške zerkve obilnišhi raslije. *Mat. XVIII, 19. 20,*

S'tim duham zerkve navdani po prejeti f. odvesi s' serzhno grevingo zhes svoje grehe in s' gorezhimi sheljami, pomozh in serzhnost sadobiti se v' prihodno grehu soperstaviti, k' misi Gospoda perstopite. Ta nebeski kruh bo vashe savoljo greha poterto serze spet oshivel, mu bo mozh dal vashe sturjeno dobro naprejšvsetje spolniti, in vam bo bramba pred hudim pošhlenjam, pred slabimi isgledi in pregreshnimi priloshnostmi.

She samo na sebi je potreba, de se tisti natesama s' Jesusam Kristusam sklene, kateri hozhe is neismerniga shaza nejegoviga saflushenja, in smerti delesh imeti, in ne le odpushenja grehov in veznih shtrafing, ampak tudi odpushenje zhasnih shtrafing sadobiti; torej je zerkuv tako naredila, de more tisti, ki hozhe sveto léto prav prasnovati, tudi f. obhajilo vredno prejeti.

Zhe pa kristjan tudi vse sturi, kar mu je bilo sapovedaniga, se more vender le smirej sa nepridniga hlapza sposnati; *Luk. XVII, 10.* Ko bi bila njegova pokora she s'tem bol ojstra, se more vender she smerej sa greshnika dershati, kateri je svojimu Bogu she veliko veliko dol-

shan, in ravno savoljo tega ne sme jenjati pokore delati. To je pravi duh pokore, ki zhlo-veku neprenehama štirjene pregrehe pred ozhi štavi, in ga tolkokrat ponisha, kolkokrat ga na-nje opomni, in ta duh pokore se kashe posebno s' molitujo, pertergvanjam, krotenjam in vbogajme dajanjam.

Sato nam drugizh zerkuv, kakor vselej, tudi sdaj sapoveduje zerkve obiskavati in moliti, de bomo odpuštika svetiga léta deleshni. Zerkuv namrezh sapoveduje, de more tisti, ki ga hozhe sadobiti, po sgrevano opravljeni spovedi, in po vredno prejetim f. obhajilu, štiri od shkofa v'to odlozhene zerkve 15 dni ali sapped ali prenehama vsaki dan vse štiri, pa vsako faj enkrat obiskati, in tam sa povikshanje svete katolsheke zerkve, sa satrenje krivo-ver, sa edinost kershanskih poglavarjov, sa svelizhanje in mir kershanskiga ljudstva s' andohtjo moliti.

V' Ljublani sim sa to petnajštero obiskanje, kar v' sheštih meszih svetiga léta prav lahko opravite, velko zerkuv f. Miklavsha, ki so jo she sveti ozhe Papesh sa to namenili, potem to zerkuv f. Jakopa, zerkuv Divize Marije, in zerkuv f. Petra isvolil. Na desheli pa sim vsako farno zerkuv v'to odlozhil, druge tri pa fajmoshtram isvoliti perpuštil. Le opomniti val morem, de je k' sadoblenju odpuštika vse eno, zhe kdo v' Ljublani, ali v' kaki fari na desheli štiri v'to odlozhene zerkve obishe, de pa ni ne tukej, ne po farah na desheli danashna

prozelja, s' ktero sveto léto perzhnemo, v' pet-najštero obiskanje zerkva shteta, kakor tudi tista ne, s' ktero bomo zhes sheft mešov sveto léto konzhalí; sakaj danš f. Duha na pomozh klizhemo sveto léto vredno prasnovati, s' sadnjó prozeljo pa bomo Boga hvalili sa prežete gna-de, ki nam jih bo v' tem svetim zhasu dodelil.

Sa to obiskovanje zerkva bote prav permer-jene nemshke bukvize per tukejšhíh bukvopro-dih nefhli; tudi sa tiste, ki le krajnsko brati snajo, so krajnske bukvize sa sveto léto naprav-ljene; tisti pa, ki ali brati ne snajo, ali se s' bukvizami preskerbeti ne morejo, nej v' vsaki zerkvi 5 Ozhenashov, 5 Zheshenamaríj in vero molijo.

Vender vse morem spomniti besedi svetiga ozheta Rimskiga Papesha, ki nam k' sadoblenju odpuštika shtiri zerkve obiskavati in tam moliti vhashejo, nam na ravnost tudi povejo, de se te molitvize s' andohtjo opraviti morejo, in ne sa zhasno bogastvo, ampak sa vezhno svelizhanje vshíh ljudi, de bi boshje resnize sposnali, de bi se krivovere saterle in de bi se katolshka zerkuv povikshala, in ker k' temu enovoljnost kershanških poglavarjov veliko perpomore, nam zerkuv she posebej sapove tudi sa tó moliti.

Is tega, ljubesnivi moji! vidite, kako imate zerkve obiskavati, kako in sa koga v' njih moliti.

Is tega vidite, de mersla molituv, zhe jo le s' jesikam is kakih bukviz ali is glave molite, ni taka, kakorshino zerkuv hozhe; in de tudi go-rezha molituv samo sa zhasne rezhi Bogu dopasti ne more. V'andohti in v'mislih, de vas Bog gleda in poslusha, morete per obiskovanji zerkva svoje molitve is serza k'Bogu poshilati, in ne sa zhasno bogastvo, posvetno zhas, in posemelsko veselje moliti, ampak obiskovati morete te zerkve, de bi Boga v'njegovih hishah molili, de bi se sklenili s'saslushenjam ino proshnjami svetnikov, v'kterih spomin so fosidane, de bi se sklenili s'saslushenjam in proshnjami Divize Marije in vsih ljubih svetnikov, de bi tako s'njimi sdrusheni s'sgrevanim serzam in terdnim saupanjem profili, svoje grehe prav sposnati, se prav sgreвати, odpushenje svojih grehov in savoljo njih sazlushenih shtra-fing sadobiti. Obiskovati morete boshje tempelne s'takim duham, s'kakorshnim je ozhitni greshnik v'Jerusalemfkim tempelnu molil, *Luk. XVIII, 13.* 14. od kteriga Kristuf sam sprizhuje, de je bil vflifhan, sato ki se je ponishal, is ponishnosti sa nevredniga dershal v'tempelnu dalje kakor do vrat stopiti, in kteri si savoljo svojih grehov ni upal ozhi proti nebesam povsdigniti. Bog je s'milim ozhesam na njega pogledal, in mu je, ko se je ves sgrevan na svoje persi terkal, sa nefrezhniga in shtrafinge vredniga sposnal, na pomozh prishel, grehe odpustil in ga s'troshtam napolnil.

V' takih mislih zerkve obiskujte, s' takim duham v' njih molite. Ne molite pa le sami same, ampak molite tudi posebno sa povikshanje svete katolske zerkve. Molite sa svetiga ozheta, Rimskiga Papesha; molite sa shkofe, mafhnike in duhovne, de bi vernim s' poduzhenjam in lastnim isgledam pot vezhniga shivlenja kasali in enkrat s' njimi vred vezhno svelizhani bili. Molite sa nashiga dobriga Zesarja, kteriga je Bog, ni dolgo tega, na gorezhe proshnje njegovih podloshnih is nevarne bolesni rethil. Molite sa - nj, de bi Bog od njega in od vsih, kteri so nashiga Zesarja rodu, vse hudo odvernili, ga nam s'he dolgo dolgo ohranili, de bo sa nas vse svoje podloshne, ki ga preferzhno ljubimo, s'he dolgo po ozhetovsko skerbel. Molite, de refniza smoto in hudobije nashih zhasov premaga in krivovero satare. Molite sa enovoljnost kerfshanskih poglavarjov, ktera je sa satrenje smot in hudobije, sa povikshanje kerfshanske zerkve in de se mir ohrani, zlo tako potrebna. Molite sa vse svoje brate in blishe, in profite Boga, de bi pravo sposnanje, obshalovanje in odpushtenje grehov in shtrafing ne le samo vam, ampak vsem dodelil. Molite sa svelizhanje in mir vsiga kerfshanskiga ljudstva, sej imamo vsi le eniga Ozheta, kteriga volja je, de bi vsi refnizo sposnali in vezhno svelizhani bili; le eniga Srednika, kteri se je sa vse na krishu nebeskemu Ozhetu ofral; in le eniga f. Duha, ki hozhe mir, ljubesen in vezhno shivljenje v' ferza vsih ljudi viliti: satorej more tudi nasha molituv vse ljudi obsezhi, in s' njo moremo nar poprej sa dushne darove profiti.

To je tedej, kar vam je treba sturiti, de bote odpuistik svetiga léta sadobli, kteriga vam zerkuv ponuja. Persadevajte si po svoji mozhi vse sturiti, de ga bote deleshni, in potem v miru perzhakujte, kar vam bo sturila milost Boga, kteri sam snotranji stan vashih dush posna.

Ker pa zhlovek nikol sa gotovo ne ve zhe je njegova pokora prava pokora bila, zhe je odpuistik svetiga léta sadobil; satorej on pazh v'ti nevednosti nizh boljshiga sturiti ne more, kakor zhe sraven teh od Rimskiga Papesha naloshenih, lohkih del, namrezh zerkve obiskavati in moliti, she druge dobre dela posebno v svetim létu opravlja.

Rimski Papesh nam v'svojim pismu ne povejo na ravnost, de je k'sadoblenju odpuistika svetiga léta tudi pósta in vbogajme dajanja potreba; pa obojno je, kakor sim she rekel, v duhu prave pokore sapopadeno, in tudi po nauku nafhe f. zerkve se vbogajme dajanje vselej s' molitujo strina, kakor f. pismo govori: *Tob. XII, 8.* Molituv je dobra s'póstam in vbogajme dajanjam.

Torej tisti, kteri ima praviga duha pokore in ferzhne shelje odpuistik svetiga léta sadobiti, gotovo ne bo opustil, si v tem svetim zhasu is ponishnosti in grevinge vezhkrat sam febi póst naloshiti, in bo sraven mislil, de, zhe hozhemo, de bo nash póst Bogu depadel, moremo verh tega tudi svoje meso krotiti, si marsikako

perpušeno veselje odrezhi in sami lebe sataiti. Lih tako se bo tudi spomnil, kar je od vbo-gajme dajanja rezhenó, *Tob. XII, 9.* de nam-rezh od smerti refhi, od greha ozhisti in nam milost in vezhno shivljenje dobi. Torej bo tudi po svojim premoshenju ubogim pomagal, zhe je pa tako reven, de njim nizh ali le malo dati samore, se bo spomnil venarja udove, *Luk. XXI, 2. 4.* in kosarza mersle vode is ljubesni do Jesufa Kristufa vboshzhiku podane, *Mark. IX, 40.* ktere majhne darove je nash Sveli-zhar sodni dan tako obilno polonati ob-ljubil.

Ljubesnivi moji! savoljo vashiga brumniga ajfra terdno od vas upam, de bote, kakor vas svet ozhe Rimski Padesh opominajo, zerkve pridno obiskavali in tam s'andohtjo molili. Upam pa tudi, de bote k'temu she druge dobre dela perdjali, de bi bol gotovo odpustik svetiga léta sadobili. Vash ajfer, s' kterim ste to sveto léto perzheli; vasha andoht, s' ktero me vas tolko danš spremluje in ker me sdaj tako brumno in svesto poslusgate: me v' tem mojim sladkim upanju she bol poterduje. Le tega nikar ne posabite, kar more nar pervo per vashi andohti biti. Veliko tavshent in tavshent ljudi bo v' tem svetim létu ho-dilo od ene zerkve do druge, marsikteri dan od sgodniga jutra do terde nozhi; to je sfer lepo, zhloveka gine in boljsha, pa vender motili bi se, ko bi mislili, de to je nar imenit-nishi in nar potrebnishi delo odpustik svetiga

léta sadobiti. De ni temu tako, vidimo is tega, ker zerkuv perpušti, de spovedniki obiskovanje zerkva ali popolnoma ali le nekoliko takim spregledajo, kateri zerkve obiskovati ne morejo, in de njim namešt obiskovanja zerkva k'sadoblenju odpustika druge dobre dela nalošhe, ktere sturiti samorejo. Nar imenitnišhi vřiga, kar nam je k'sadoblenju odpustika potreba, je poboljšhanje, spreobernenje shivlenja ino pokora; tega zerkuv nobenimu, kateri hozhe odpustik sadobiti, ne spregleda in spregledati ne more; to ona od vřaziga bres raslozhka terja in terjati more, ker to ima sad svetiga léta biti.

Zhe tedej svete nejobolje nad svojo slabostjo in nesmoshnostjo, nad svojim grehi in hudobijami ne kashete; zhe svoje nevrednosti ne sposnate; zhe terdno ne sklenete od svoje strani vse sturiti, kolkor ste vřtanu, de bi boshjo pravizo potolashili; zhe nozhite jarma pokore, kolker je vřvařhi mozhi, na svoje rame sadeti: si nikař upanja ne delajte popolnoma odpustik svetiga léta sadobiti; sato vam šhe enkrat povem, de bres praviga sposnanja in sgrevaniga obtoshenja grehov, ni odpushenja grehov. Zhe se serze od greha vřrefnizi ne odterga in popolnoma k'Bogu ne poda, ni odpushenja grehov. Zhe se terdno ne sklene vse grehe kakor nar vezhi hudo sovrashiti, jim kakor nar vezhim sovrashnikam slovo dati in boshje sapovedi na tanko in sveřto spolnovati, ni odpushenja grehov. Zhe se tem, ki nař je ras-

shalil, prijasno naproti ne gre, zhe se rashalenje ne odpusti in sovrashnik kakor prijatelj ne objame, ni odpushtenja grehov. Zhe ne skerbimo po svoji mozhi pohujshanja poposhati, vkradeniga blaga nasaj dati, shkodo popraviti, blishnimu odvseto zhasht in dobro ime nasaj perdobiti, ni odpushtenja grehov. Zhe vkoreninjene slabe navade ne opustimo in pred vlako pregreshtno priloshnostjo skerbno ne beshimo, ni odpushtenja grehov. Zhe v' vojshkovanju s' greham shanovitno ne zhujemo in ne molimo, ga ne bomo premagali, bres premaganja grehov pa ni odpushtenja grehov. Bres odpushtenja grehov pa ni odpushtenja vezhnih shtrafing, tedej tudi ne nobeniga odpustika, nobeniga odpushtenja zhafnih shtrafing.

Ker je tedej greh edino hudo, katero nam je napoti odpustik svetiga leta sadobiti, poklizhimo tedej danf vsi skupej f. Duha na pomozh, de bi v' tem svetim zhafu greh pokonzhati in se ga popolnoma snebiti samogli. Perzhnimo s' boshjo pomozhjo to sveto leto s' refnizhnim persadevanjam svoje grehe sposnati jih obshalovati, sa-nje kolkor samoremo sadohti shuriti in na novo nedolshno shiveti. Obljubimo tukej na tem svetim kraju to persadevanje v' svetim letu shpolniti. V' vsaki zerkvi, ktere bomo she danf obiskali to oblubo prav v' shivo ponovimo; sej se zhaf, ki ga danf obhajati perzhnemo, svet imenuje, sveto ga moremo tedej perzheti, sveto konzhati in vse odverniti, kar bi ga ognusiti snalo.

Veliko in imenitno je opravilo, ktero prevsamemo, pa še vezhi in imenitnihi bo plazhilo zhe prevseto opravilo stanovitno dodelamo. Kje nam je pa te stanovitnosti, mozhi in serzhnosti sa to imenitno opravilo iskati? — Kje drugej, kakor per Bogu, per Ozhetu svetlobe, od kteriga vsaki dober dar pride. *Jak.* I, 17. Torej pokleknite tukej pred nar svetjshiga vsiga mogozhniga Gospoda in ga profite vsi fkupej s' meno, de se nas vbogih gresnikov vsmili, de nam nashe serza odprè in v'njih nar fkrivnihi kota s'luzhjo svoje besede rasodene, de bomo shalofni stan svoje dufhe sposnali! Profite ga, de nam vest sbudi, pravo serzhno shalost zhes nashe grehe da, nas k' pravimu nam potrebnimu spovedniku perpelje, kteriga svarjenje in poduzhenje nam pojde k' serzu! Profite ga, de naj nas s' svojo vsigamogozhno gnado podpera, de si terdno naprejsamemo svoje shivljenje poboljshati, in de od tega naprejssetja nikdar ne odstopimo; ampak de bomo po poti pokore, na ktero smo se podali, stanovitno hodili in tako vsih tistih gnad deleshni postali, ktere nam gresnikam nasha dobra mati katolshka zerkuv v' tem svetim zhafu v' obilnosti ponuja.

A m e n.

